

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuania
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:

RUA CORONEL MORAES, 338

SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

Redaguoja: REDAKCINĖ KOMISIJA.

PRENUMERATA:

Brazilijoje ir visose Amerikoje met. 12\$000

Pusei metų 7\$000

Lietuvoje dvigubai

Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I I

SÃO PAULO, 1936, RUGPIŪCIO -- AGOSTO 22 D.

NR. (34) 48

JAU ATVYKO ANTRAS KUNIGAS

ATVYKO KUNIGAS

KUNIGAS PIJUS RAGAZINSKAS.

São Paulo lietuvių kolonija gana didelė. Ji skaito apie 10 tūkstančių narių, daugumoje tikinčių žmonių. Aišku, kad vienam kunigui aprūpinti jų dvasinius reikalus tiesiog neįmanoma, tuo labiau, kad jie visi yra išmėtyti po atskirus to didžiulio miesto priemiesčius ir rajonus, kur jiems taip pat reikalinga laikyti pamaldas ir kitas apeigas, jau nekalbant apie tai, kad reikia lankyti ir lietuvių pradžios mokyklas, katechizuoti vaikus, o kas svarbiausia — rūpintis galutiniu savos bažnyčios įrengimu.

Todel dar pereinamais metais buvo daromos visos pastangos antrą kunigą iškviešti. Tuo reikalu mūsų kolonijos kapelionas gerb. kun. B. Sugintas vedė susirašinėjamą su Kauno Arkivyskupijos Kūrija ir su kitomis įstaigomis ir galų gale gavo pranešimą, kad antras kunigas atvyks. Jam ir leidimą iš São Paulo Arkivyskupo kun. B. Sugintas išruošė. Šis leidimas, datuotas 1935 m. lapkričio 19 d., tuoju tapo persūtęs Lietuvon ir tokiu būdu viskas buvo tvarkoje. Buvo manoma, kad antras kunigas atvyks, tuoju po Naujų Metų, kad jau bažnyčios pašventinimo apeigose jis dalyvaus.

Vėliau buvo laukta gegužės mėnesį katechizacijai padėti, bet dėl tam tikrų priežasčių, mums nežinomų, nesulaukta ir tik galų gale atvyko šio mėnesio 15 dieną. Jau yra kunigas Pijus Ragazinskas, iš Vilkaviškio vyskupijos.

Kun. P. Ragazinskas yra dar jaunas. Gimė 1907 metais gegužės 4 d. Pajevonio valsčiuje, Vilkaviškio apskr. Pradžios mokslo ėjo savo tėviškėje, o aukštesnį Vilkaviškio «Ziburio» gimnazijoje nuo 1921 iki 1927 metų. Gėjų kunigų Seminariją baigė 1931 metais, gavęs vikaro vietą Lindvlnaave, kur išbuvo iki 1935 metų. Vėliau vikaravo Suvalkų Kalvarijoje, o iš ten jį paskyrė į São Paulo lietuvių koloniją.

Kun. P. Ragazinskas budamas dar mokiniu aktyviai dalyvavo ateitininkų organizacijoje, o kunigaudamas daug padėjo pavasarininkams, buvęs net 2 metu Mariampolės rajono pirmininku.

Ir čia São Paulo lietuvių kolonijoje savo energijos irgi negailės ir mūsų veikimui padės.

Mes iš savo pusės linkime naujam atvykusiam kunigui sekmingai dirbti Dievo garbei ir bažnyčios naudai bei mūsų kolonijos gerovei.

Jaunimo Diena Londone

Liepos 19 d. Londone buvo surengta Lietuvių Jaunimo Diena su atatinama programa, kuri buvo padalinta į dvi dalis: bažnytinę ir visuomeninę.

Bažnytinė dalis — iškilmingos bažnyčioje pamaldos, kurių metu 121 asmuo priėmė Sv. Komuniją. Prieš tai jaunimui buvo surengtos 6 dienų rekolekcijos, kurias laikė kunigai Matulaitis ir Mažeika.

Visuomeninė dalis — jaunimo suveiga su vaidinimu ir prakalbomis.

Bendrai Londono lietuvių jaunimas veikia. Jis gali būti mums geru pavyzdžiu.

Bolševikai teisia bolševikus

Telegrafas praneša, kad rugpiūčio 18 d. Maskvoje prasidėjo teismas žinomų komunistų vadų: Zinoviovo, Kamenovo ir kitų, kurie buvo susiorganizavę tikslu nužudyti dabartinius Rusijos valdovus ir patiems į savas rankas paimti valdžią. Kaltinamieji teisme

prisipažino kaltais. Teismas tęsis keletą dienų.

Šuliny nutroško dujomis

Suv. Kalvarijos miestelyje buvo kamasas šuliny. Iškasus apie 9 metr. gilumo pajusta dujos ir darbas kelioms dienoms buvo nutrauktas. Po penkių dienų darbininkas mėgino šulinį kasti ir nusileidęs apalpo. Apsinuodijusio darbininko Vaitkevičiaus leidosi gelbėti ugniagesys Kupstas, kuris taip pat nualpo. Mėgino dar du leisti, bet vienas be sąmonės ištrauktas ir traukiant į rentinį smarkiai sužalojo, o kitas irgi buvo pradėjęs alpti, tai laiku ištrauktas.

Nualpusiųjų lavonai iš šulinio buvo išimti tik po keturių valandų, kai iš Mariampolės buvo atgabenta dujokaukė.

Šuliny būta kažkokių nuodingų dujų.

Kalbų kongresas

Telegrafo pranešimu, šiomis dienomis Stambuly, Turkijoje prasidės pasaulio kalbų kongresas. Bus svarstoma kalbų giminingumas ir jų suderinimas.

Invairių kalbų delegacijos jau atvyko. Ar lietuvių kalba turės savo atstovą, telegrafas nepraneša.

Orlaivių aplink Europą

Rugpiūčio 20 d. iš Paryžiaus išskrido orlaivis padaryti kelionę aplink Europą šiuo maršrutu: Paryžius, Berlynas, Maskva, Nižnaugorod, Odessa, Bukarestas, Praga ir Paryžius. Orlaivį randas 24 asmenys.

Ispanijos Karas

Ispanijoje revoliucija dar nepasibaigė. Sukilėliai paėmė keletą naujų miestų. Madridas — sostinė dar legalistų žinioje.

Spaudos žiniomis, legalistams padeda rusų komunistų vyriausybė pinigais ir ginklais. Sukilėliai tikisi laimėti.

Ir seni žudosi

Iš Porto Alegre pranešama, kad Rio Grande do Sul estados vienoje municipalijoje nusižudė vienas brazilas senis, turįs 113 metų amžiaus. Priežastis — nusibodo gyventi.

Pamaldos

SEKMIADIENĮ, RUGPIŪCIO 23 D.

8 valandą ryto Svento Juozapo bažnyčioje (Villa Zelinoje).

11 valandą — Suma Svento Antano do Pary bažnyčioje.

VILTIEČIU SUSIRINKIMAS

Šiuo pranešame Bom Retiro skyriaus nariams, kad visuotinas narių susirinkimas įvyks šių metų rugpiūčio 30 d. (sekmadienį) 2½ val. po pietų rue Bandeirantes, 92.

Visi nariai yra kviečiami būtinai dalyvauti. Bus svarstomi svarbūs klausimai.

VALDYBOS PIRMININKAS.

Rusų Generolai organizuojasi

«Havas» praneša, kad rugpiūčio 20 d. į Paryžių suvažiavo buvę rusų generolai, esantieji ištremime į bendrą posėdį aptarti kai kuriuos klausimus liečiančius rusų kariuomenės organizavimą. Atrodo, kad laukiana režimo permainos!

Palestinoje vėl mušasi

Iš Jeruzalės pranešama, kad rugpiūčio 20 d. įvyko smarkus susirėmimas tarp arabų ir kariuomenės prie miestelio Hedera. Arabų užmušta 15 ir daug sužeista. Zydų karių būrys organizuojasi ir eis į pagalbą kariuomenei prieš arabus. Iš to matyti, kad anglių vyriausybė palaiko žydus.

Išvaro Trotskį

Buvęs rusų komunistų komisaras Trockis dabar gyvena Norvegijoje, bet rugpiūčio 20 d. Seimo atstovų grupė įteikė valdžiai reikalavimą, kad jis iš teritorijos būtų pašalintas. Valdžios kai kurie nariai tam pritaria. Jei toks pareiškimas bus duotas, tai Trockis neturės kur gyventi, nes nei viena valstybė nenori jo įsileisti į savo teritoriją.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASKVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertè rua Santa Ephi-
genia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokiadieniais nuo 3 iki 9
val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir
psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI-
NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠ AS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir
pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
R a š t i n ė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

LIETUVIAI! Visi kai vienas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svar-
besni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazy-
lijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių
pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit
"Sviesą".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio drau-
gas ir tarėjas.

"Sviesa" gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie
vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazyli-
jos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

"Sviesa" lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia
visus blogus apsirėškimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai
išeina.

«SVIESOS» PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj:
metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000,
pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes, 338.
P a s t a b a: Iš provincijos pingus siųsti Redaktorius vardu.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų
ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas — operatorius

MEDICINA IR CHIRURGIJA SUAUGUSIEMS IR VAIKAMS

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų

Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos.

Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v.

Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu —

DIENA ir NAKTI.

PRIĖMIMO VIETA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retire)

Telef. 5-4175. — São Paulo.

"CASA PARDELLA"

Quinta da Paineira--R. Onze 207 (VILLA PRUDENTE)

Vietos gyventojų patogumui atidariau krautuve įvairios medžiagos, gata-
vų rubų, marškinių, baltinių, kelnų antklodžių ir visokių kitų dalykų, reika-
lingų šeimoms ir namams. Kainos pigesnės, negu pačiame mieste.

Pirkdami pas mane padarysite ekonomiją.

Tik neužmirškite mano adresą — rua Onze, 207. Quinta da Paineira
Su pagarba J. PARDELLA.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Už skelbimų turini Redakcija neatsako.

Paieškojimai

Kas nori surasti savo giminų bei
pažįstamų kitose valstybėse, tas gali
kreiptis į DULR Kaune, Nepri-
klausomybės aikštė nr. 3, o jie šį pa-
ieškojimą paskelbs tos valstybės lietu-
viškoj spaudoje ir atsakymas bus pra-
neštas.

DULR turi susinešimą su vi-
sa pasauline lietuviška spauda.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefektūros na-
mų statybai tam, kas pirkis sklypą Vi-
la Zelinoje. Dėl sąlygų kreipkitės pas
Karlos Korkišką, Av. Zelina
33, Villa Zelina.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė pa-
didinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas ir sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus foto-
grafijų reikalais. Daro iš foto-
grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

Redakcijos atsakymai

EGLAITEI. Tamstos rašinėly „Btaurus užpuolimas“ gavome. Mes manom, kad nereikia kreipti dėmesio į tai kas ką sako. Nepasitenkinančių visuomet buvo ir bus. Į laikraštį netalpinsim.

P. R. Tamstai „Sviesą“ sustabdysim, nes dar iki šiai dienai neišpildė savo pasizadėjimo.

NORINCIAM ZINOTI. P. Stasys Puišys jokioj „žvalgyboj“ nedirba. Jei fiskalizavimą „Aidas“ vadina žvalgyba, tai čia jau kitas dalykas. Tačiau mums atrodo, kad tuo vardu vadinti negalima, nes tokiu būdu reikėtų ir kiekvieną Revizijos Komisiją irgi vadinti „žvalgybos“ komisija. Bet tas yra mažmožis. Į tai, kokiais vardais „Aidas“ pravaržduoja kitus, nereikia kreipti dėmesio. Tamstos tuo reikalu pastabą netalpinsim.

SAULĖS DUKRAL. Atsiųstos eilu tės persilpnos. Laikraštis netilps. Geriau parašykite ką nors proza.

„SVIESOS“ REDAKCIJAI

Prašau gerb. „Sviesos“ redakcijos šį mano įgaliojimą neatmesti ir talpinti, nes per paskutinį S-gos posėdį, buvo iškeltas klausimas p. Majaus, kad aš Jonas Butauskas, kaip nevedęs, negaliu dalyvauti nei Tėvų Komitete, nei Tėvų Susirinkimuose mokykloje.

Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardu Tėvų Komiteto Sekret. J. Butauskas.

Įgaliojimas

Aš Juozas Butauskas įgalioju mano sūnų, Joną Butauską dalyvauti mano vietoje. Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardu mokykloje, tėvų susirinkimuose. Kadangi aš pats negaliu, (prižastis — turiu darbuotis naktrimis) tai todėl ir pavedu mano sūnui Jonui Butauskui.

Juoz. Butauskas.
Sao Paulo. 1936-II-5 d.

BAUDŽIAUNINKU MAISTAS

„Kurjer Wilenski“ iš 1861 m. Nr. 14 apie Lietuvos bėdnuomenės maistą rašo taip:

„Pradedant nuo kovo mėnesio, net iki rugiapjūtės kaimo žmogus priverstas tenkintis dar blogesniu maistu. Tuomet į nesijotus rugius prideda tiek pat, o net ir dvigubai tiek įvairių pelių, arba krosny išdžiovintų lapų miltų, paparėčių, beržo žievės ir kt. Duona su tokiais priedais iškepta neturi jokio skonio, tamsios spalvos, drėgna ir trupl. Vietoj viršūlių ir daržovių renka bendrai vadinamą lapienę: dilgėles, barščius, balandas ir kitas žoles. Tokius žalumynus šutina vieduose arba statinėse su pagalba įkaitintų akmenų...; po to nuplauna su šaltu vandeniu, kuoja, piaušto peiliais smulkiai ir verda su vandeniu ir druska; o jeigu galimybė leidžia, prideda miltų ar pieno. Kaimai netoli nuo alaus bravorų pavasariais paprastai maitinasi broga, kurią pasišildę ir pasūdę vartoja rūgštaus valgio vietoje.“

SKAITYDAMAS

„SVIESA“

ZINOSI

VISKA.

Žinotini adresai

LIETUVOS KONSULATAS —
Rua Aureliano Coutinho, 88. Telefonas 5-4275.

KOLONIJOS KAPELIONAS —
Rua Coronel Moraes, 338

„SVIESOS“ REDAKCIJA — Rua Coronel Moraes, 338.

„VILTIES“ REDAKCIJA — Rua Coronel Moraes, 338.

„DARIAUS IR GIRĖNO“ SALĖ (Mokos mokyklos rūmose) — Rua Lithuania, 13.

SVENTO JUOZAPO BAZNYCIA — Villa Zelinoj.

SKAITYK IR PLATIK

„SVIESA“

SIUVYKLA BIRŠTONAS

Persikėlė į Parque Villa Prudente

RUA IBITERAMOS Nr. 79.

Siuvami vyriški ir moteriški rūbai Darbas garantuotas. Medžiagos pasirinkimas vietinės ir užsieninės. Siuvame su medžiaga ir darbu tik už 135\$000.

PETRAS VISNIAUSKAS.

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patamaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

Tautiečiai!

Fasinaudokit progą! Užsakykit sau rūlus tik pas MADU DIKTATORIU, pačiame miesto centre —

AVENIDA SÃO JOÃO, 514,
1 aukštas, salė 8.
Siuvame su medžiaga ir darbu tik už 160\$000.

PIJUS RUTKAUSKAS.

JOÃO DELLAI

Prisėkęs Valstybės Vertėjas

PILIETYBĖS — CHAMADOS DOKUMENTAI — ASMENS IR PROFESIJOS LIUDIJIMAI (CARTEIRAS).

RUA SÃO BENTO, 62

4 AUKSTAS, SALĖS 20—21.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA AKUŠERIJA

MOTERU, VIDUJINĖS, ZARNŲ IR ODOS LIGOS

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagalba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3 v.

Konsultorija: Rua Boa Vista, 51. (Rūmai Sul America)

4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-C300.

Kodel Tamsta neturi

nuosavo buto?

Svarbiausia todėl, kad nesi susipažinęs su TURTU — STATYBOS IR FINANSŲ KOOPERACIJOS statutais ir darbo tvarka.

Tik per KOOPERACIJA Tamsta gali įsigyti nuosavą butą. Todėl nelauk, kol kokios nors aplinkybės atims Tamstai darbo jėgas, o griežkis užtikrinti savo ateitį dabar, kol gali.

Kreipkis į TURTU — STATYBOS IR FINANSŲ KOOPERACIJA.

RUA BENJAMIN CONSTANT, 7-A, 3 AUKSTAS.

NOVA VILLA ALPINA

Nuosavybė Dr. Vincente Giaccaglini S Paulo miesto rajone, PRIE SÃO CAETANO GELEZ. STOTIES [S. P. R.]

Duodame statybai medžiagą ilgalaikiam išsimokėjimui. Naujoji Villa Alpina turi greitą ir patogų susisiekimą su žymiausias pramonės rajonais: Lapa, Água Branca, Barra Funda, Mooca, Ypiranga ir São Caetano. Žemės sklypai išsimokėjimui nuo 30\$000 į mėn. Informacijos vietoj, rašinėje, kiekvieną dieną, neišskiriant ir sekmadienių.